

COVID-19

Скрининг и тријажа

Цели

1. Да се разберат концептите и принципите на скринингот и тријажата и да може да се идентификуваат состојбите кај пациентот кои налагаат итни интервенции и/или изолација.
2. Правилно да се применуваат активностите за скрининг и тријажа преку правилата за превенција и контрола на инфекции (анг. Infection Prevention and Control-IPC) и користење на лична заштитна опрема (ЛЗО) од страна на докторите во здравствените установи кои прегледуваат суспектни или потврдени случаи на COVID-19.
3. Правилно да се идентификуваат и применуваат активностите за скрининг и тријажа кои треба да се аплицираат на пациенти со суспектен или потврден COVID-19 кои доаѓаат во здравствената установа за преглед.

Цели (продолжение)

4. Да се добие разбирање за процесите за скрининг и тријажа од далечина со цел да се намали оптовареноста со пациенти и несоодветното упатување и да се подобри квалитетот на соодветниот преглед кој се изведува во здравствената установа.
5. Да се развие разбирање за функционирањето на системите за пријавување за суспектни и потврдени случаи на COVID-19 на локално (во конкретната установа), национално и глобално ниво.

Основни информации

- COVID-19 се пренесува од човек на човек преку респираторни капки
- Преносот може да се случи и преку допирање на лицето откако била допрена површина контаминирана со вирусот.
- Целта е, од моментот кога пациентите ќе пристигнат во вашата здравствена установа, да се ограничи ширењето на овие капки кај другите пациенти и кај персоналот.

Скрининг

Пред пристигнувањето на пациентот во здравствената установа

- Да се обезбеди севкупниот медицински персонал и лицата обучени за прва помош да ги знаат методите за скрининг и дефинициите на случај за суспектни случаи со цел да се заштитат себеси и здравствените работници по пристигнувањето на пациентите.
- Доколку некој случај е суспектен или пациентот има респираторни симптоми, Персоналот за итна медицинска помош треба да ја извести болницата пред пристигнувањето на пациентот.
- Со ова се овозможува време за подготовка и заштита од ризиците по пристигнувањето на пациентот (преку соодветни мерки на претпазливост и ЛЗО)

Виртуелен/скрининг од далечина

Виртуелниот скрининг (преку телефон, FaceTime/Skype/WhatsApp) може да помогне да се **намали оптоварувањето** врз болничките ресурси во ситуации на **наплив на пациенти и намалување на шансите за трансмисија** во рамките на здравствената установа

Некои од стратегиите за виртуелен скрининг вклучуваат:

- Замовете го пациентот да ја **следи својата температура** со домашен термометар, да го провери своето дишење и пулс.
- **Слушајте ги знаците/симптомите** додека разговарате со пациентот преку телефон (слушнете дали пациентот има кашлица, рапав глас, итн.)
- Замовете го пациентот да повторува долги реченици со цел **да оцените дали има отежнато дишење и/или останува без здив.**

За да се овозможи ова установите треба да имаат сигурни и добро познати начини на комуникација со заедницата (како што е телефонска линија за помош, онлајн комуникација преку пораки), особено за оние кои самите ја следат својата состојба во домашни услови.

- Пациентите на кои им е советувано да останат дома ќе треба да бидат информирани за мерките за претпазливост за контрола на инфекции и за тоа како да побараат помош при влошување на симптомите.

Скрининг

1. Идентификувајте

Дали пациентот патувал надвор од својот регион или држава? (Само доколку не постои локална трансмисија)

Дали имал контакт со потврден или суспектен случај?

Дали има знаци и симптоми?

2. Изолирајте

Маска и/или дистанцирање

3. Информирајте

Одговорното лице (одговорната сестра, докторот кој е на смена, координаторот, итн)

Скрининг

Дијаграм за центрите за контрола на заболувањата со COVID-19 (модифициран за средините со локална трансмисија на вирусот)

1. Идентификување
2. Изолирање
3. Инструкции

Flowchart to Identify and Assess 2019 Novel Coronavirus

For the evaluation of patients who may be ill with or who may have been exposed to 2019 Novel Coronavirus (2019-nCoV)

Identify

Дали пациентот има треска или симптоми на заболување на долните респираторни патишта како што се кашлица или недостаток на здив?

1.	Isolate						
	<ul style="list-style-type: none"> Place facemask on patient Isolate the patient in a private room or a separate area Wear appropriate personal protective equipment (PPE)						
2.	Assess clinical status						
	EXAM	<table border="1"><tr><td>Is fever present?</td><td>Is respiratory illness present?</td></tr><tr><td>☐ Subjective?</td><td>☐ Cough?</td></tr><tr><td>☐ Measured? _____°C/F</td><td>☐ Shortness of breath?</td></tr></table>	Is fever present?	Is respiratory illness present?	☐ Subjective?	☐ Cough?	☐ Measured? _____°C/F
Is fever present?	Is respiratory illness present?						
☐ Subjective?	☐ Cough?						
☐ Measured? _____°C/F	☐ Shortness of breath?						
3.	Inform						
<ul style="list-style-type: none"> Contact health department to report at-risk patients and their clinical status Assess need to collect specimens to test for 2019-nCoV Decide disposition							

If discharged to home

Instruct patient	
<i>As needed depending on severity of illness and health department consultation</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Home care guidance Home isolation guidance	
Advise patient	
<i>If the patient develops new or worsening fever or respiratory illness</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Call clinic to determine if reevaluation is needed If reevaluation is needed call ahead and wear facemask	

Пристигнување на пациентот на клиниката

Знаците на влезот треба:

- ❖ Да ги советуваат пациентите веднаш да го известат персоналот за скорешно патување
- ❖ Да ги советуваат пациентите со кашлица и кивање да ги користат правилните техники
- ❖ Да ги советуваат посетителите со какви било симптоми на треска или респираторно заболување да не влегуваат во установата

Доколку нема заштитни маски, за пациентите кои имаат кашлица или кивање да се назначи добро проветрена област на раздалеченост од 1 метар од другите пациенти

Алтернатива: Пациентите да чекаат надвор од установата, одделно од другите пациенти, со метод на повикување во моментот кога собата ќе биде подготвена (на пример: преку повик на мобилниот телефон на пациентот).

Да се обезбедат локации за хигиена на рацете

Други идеи?

ATTENTION PATIENTS

If you have any of the following symptoms:

- Cough
- Fever

Please use hand sanitizer and put on a mask.

Have you traveled outside of the United States in the last 30 days? Please Tell the Nurse.

AVISO A PACIENTES

Si tiene cualquiera de los siguientes síntomas:

- Tos
- Fiebre

Utilice un desinfectante de manos y póngase una mascarilla.

Avísele a la enfermera si usted viajó fuera de los EE. UU. en los últimos 30 días.

تنبيه للمرضى
إذا كان لديك أي من الأعراض التالية :

- السعال
- الحمى

يرجى استخدام المطهر اليد ووضع على قناع
هل سافرت خارج الولايات المتحدة في آخر 30 يوماً؟
من فضلك أخبر الممرضة

病人請注意

如果你有任何以下症狀：

- 咳嗽
- 發燒

請使用洗手液並戴上口罩
請告訴護士您過去30天有沒有在美國以外旅行？

Пример за
постер

WATSON INSTITUTE
INTERNATIONAL & PUBLIC AFFAIRS
BROWN UNIVERSITY

**CHR
&HS**

CENTER FOR
HUMAN RIGHTS
& HUMANITARIAN
STUDIES

project
HOPE
Emergency
Response

Protect others from getting sick

When coughing and sneezing
cover mouth and nose with
flexed elbow or tissue

Throw tissue into closed bin
immediately after use

Clean hands with alcohol-based
hand rub or soap and water
after coughing or sneezing and
when caring for the sick

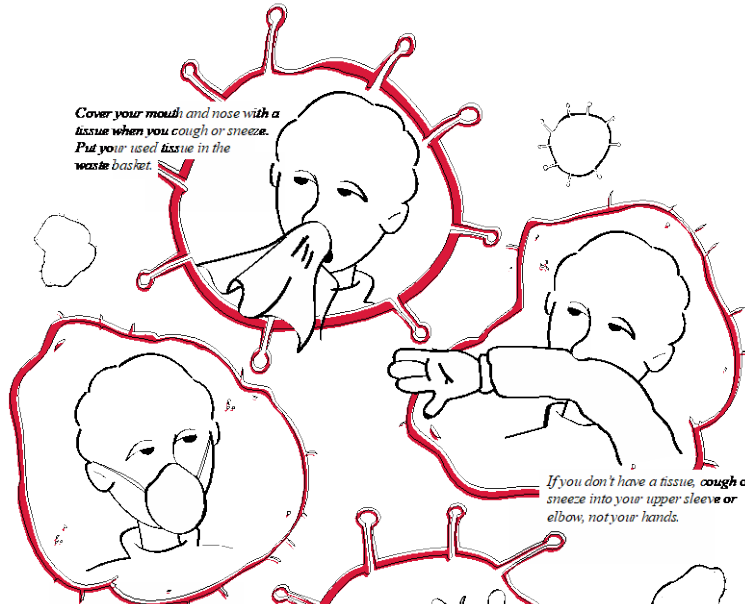

Пример за
постер

Cover Cough

— Stop the spread of germs that can make you and others sick! —

Cover your mouth and nose with a tissue when you cough or sneeze. Put your used tissue in the waste basket.

If you don't have a tissue, cough or sneeze into your upper sleeve or elbow, not your hands.

You may be asked to put on a facemask to protect others.

Wash hands often with soap and warm water for 20 seconds. If soap and water are not available, use an alcohol-based hand rub.

CS208322

Пример за
постер

 WATSON INSTITUTE
INTERNATIONAL & PUBLIC AFFAIRS
BROWN UNIVERSITY

CHR & HS CENTER FOR
HUMAN RIGHTS
& HUMANITARIAN
STUDIES

project
HOPE®
Emergency
Response

Активност

Во мали групи разменувајте идеи за чекалните во вашата установа (15 минути)

1. Дали можете да обезбедите маски или да ги одделите пациентите со можна инфекција?
2. Дали ви се потребни знаци? На кои јазици? Дали ви се потребни илустрации за оние кои не можат да читаат?
3. Дали може да обезбедите средства за хигиена на рацете?
4. Други размислувања?

Скрининг

Мерки на претпазливост за оној кој го врши скринингот (здравствениот работник)

Кои мерки на претпазливост треба да ги преземе оној кој го врши скринингот?

- **Оддалеченост** кога е тоа возможно (1-2 метри).
- **Ракавици** за контакт со пациентот или **хигиена на раце** веднаш по контактот.
- **Маска и визир или наочари** кога сте на оддалеченост помала од 2 метри од пациентот.
- Тој што го врши скринингот **да избегнува** допир со лицето, устата или очите.
- Хигиена на рацете **пред и по** секој контакт со пациент!
- Можности за користење на надворешен простор

Размислете за формирање на тим за спроведување на скринингот (т.е. Тим за тријажа) со цел да се ограничи бројот на здравствени работници кои доаѓаат во контакт со суспектни случаи. На овој начин може да се заштедат залихите на ЛЗО.

Скрининг: Идентификување

Идентификување

Знаци и симптоми

Варираат од:

- Лесна инфекција на респираторните патишта (најчест симптом ~80% од случаите)
- Пневмонија
- Синдром на акутна респираторна слабост
- Септичен шок

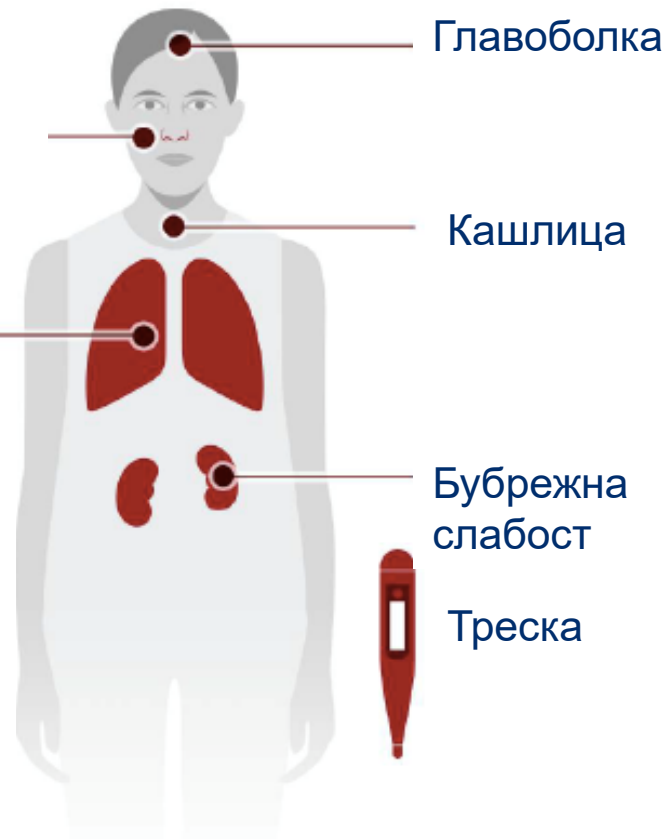
Идентификување

Знаци и симптоми

Кивање

Недостаток на здив или отежнато дишење

Болеста најчесто започнува со **треска**, проследена со **сува кашлица**, а по една недела води до **недостаток на здив** и до неопходност од болничко лекување кај некои пациенти

Идентификување

Дефиниција на суспектен случај – Светска здравствена организација

1) Акутна инфекција на респираторните патишта (ненадејна појава на барем едно од следните: кашлица, треска, недостиг на здив) И без друга етиологија која во потполност ја објаснува клиничката слика И со историја на патување или престојување во држава/област во која има локална трансмисија* во последните 14 дена пред појавата на симптомите

ИЛИ

2) Како било респираторно заболување И **близок контакт со потврден или суспектен случај со COVID-19 во последните 14 дена** пред појавата на симптомите;

ИЛИ

3) Пациент со тешка акутна респираторна инфекција (треска и барем еден знак/симптом на респираторно заболување (на пр. Кашлица, треска, недостиг на здив)) И на кој му е потребна хоспитализација И без друга етиологија која потполно ја објаснува клиничката слика.

Идентификување

Дефиниција на случај – Светска здравствена организација

Можен случај

- Суспектен случај кај кој резултатите од тестирањето за COVID-19 се **неодредени**.

Потврден случај

- Лице со лабораториска **потврда** за постоење на инфекција со COVID-19 без оглед дали постојат клинички знаци и симптоми.

Идентификување: Одредување на регионите со висок ризик

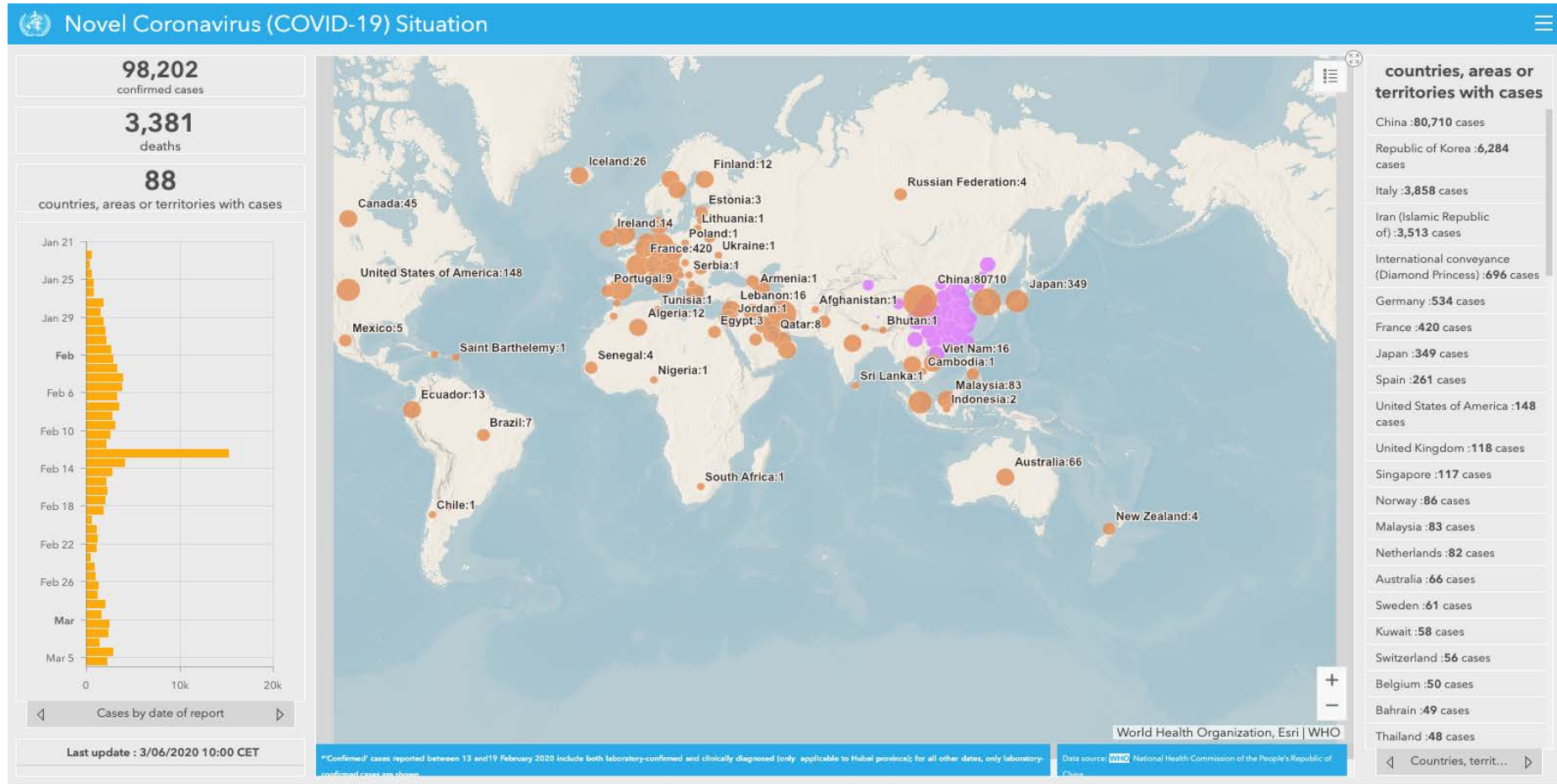
Проверувајте ги извештаите од СЗО:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports>

Table 2. Countries, territories or areas outside China with reported laboratory-confirmed COVID-19 cases and deaths. Data as of 05 March 2020^a

Reporting Country/ Territory/Area	Total confirmed* cases	Total confirmed new cases	Total deaths	Total new deaths	Transmission classification [†]	Days since last reported case
Western Pacific Region						
Republic of Korea	5766	438	35	3	Local transmission	0
Japan	317	33	6	0	Local transmission	0
Singapore	110	0	0	0	Local transmission	1
Australia	66	23	3	2	Local transmission	0
Malaysia	50	0	0	0	Local transmission	1
Viet Nam	16	0	0	0	Local transmission	21
Philippines	3	0	1	0	Imported cases only	29
New Zealand	2	0	0	0	Imported cases only	2
Cambodia	1	0	0	0	Imported cases only	37
European Region						
Italy	3089	587	107	27	Local transmission	0
France ^{^^}	282	73	4	0	Local transmission	0
Germany	262	66	0	0	Local transmission	0
Spain	198	47	1	1	Local transmission	0

Идентификување: табела на СЗО со приказ на моменталната состојба

Скрининг: Изолација

Изолација

Клучни елементи

Третирајте го пациентот со **мерки на претпазливост од пренос на респираторни капки**

- Користете маска доколку сте на растојание помало од 2 метри од пациентот
- Изолирајте го пациентот во еднокреветна соба
- *Алтернатива:* Групирајте ги пациентите суспектни за вирусот заедно, изолирани од останатите пациенти, т.н. „чекална за болни“
- *Алтернатива:* Пациентот да чека надвор, одделно од другите пациенти и да се контактира преку мобилниот телефон во моментот кога ќе биде подготвена безбедна соба

Скрининг: Инструкции

Инструкции

Лицата кои вршат тријажа треба потоа да го **информираат** оној кој е надлежен за спроведување правилни мерки на претпазливост и тестирање во рамките на клиниката, одделот или установата.

- Одговорна сестра, одделенска сестра, докторот кој е на смена...

Инструкции

- Пациентите треба да се **прегледаат**, да се **тестираат** доколку ги исполнуваат критериумите за тестирање за COVID-19, и да им се одреди **диспозицијата**.
- **Да им се дадат инструкции** на пациентите за домашно лекување, процедурите за карантин и што да се преземе доколку се влошат симптомите – т.е. претходно јавување, предупредување на службите за итна медицинска помош, носење на маска при повторното доаѓање во болницата.

Пријавување

World Health
Organization

Revised case report form for Confirmed Novel Coronavirus COVID-19 (report to WHO within 48 hours of case identification)

Date of reporting to national health authority: [D][D]/[M][M]/[Y][Y][Y][Y]

Reporting country: _____

Why tested for COVID-19:

- Contact of a case
  Ill Seeking Healthcare due to suspicion of COVID-19
  Detected at point of entry
  Repatriation
 Routine respiratory disease surveillance systems (e.g. influenza)
  Unknown

If none of the above, please explain: _____

Section 1: Patient information

Тријажа

Тријажни системи

Дефиниција

Систем за идентификување на пациенти со висок, среден и низок ризик и приоритизирање на негата врз основа на нивото на ризик

Тријажните оценки може да дадат индикација за ресурсите кои ќе бидат потребни.

Кај коронавирусот одредени постапки кои аеросолизираат секрети (како што е интубацијата) претставуваат зголемен ризик за здравствените работници. Можно е да биде потребна дополнителна опрема.

Препознавањето на пациентите со висок ризик и информирањето на тимот обезбедува време за координирање на безбедно лекување.

Тријажни системи

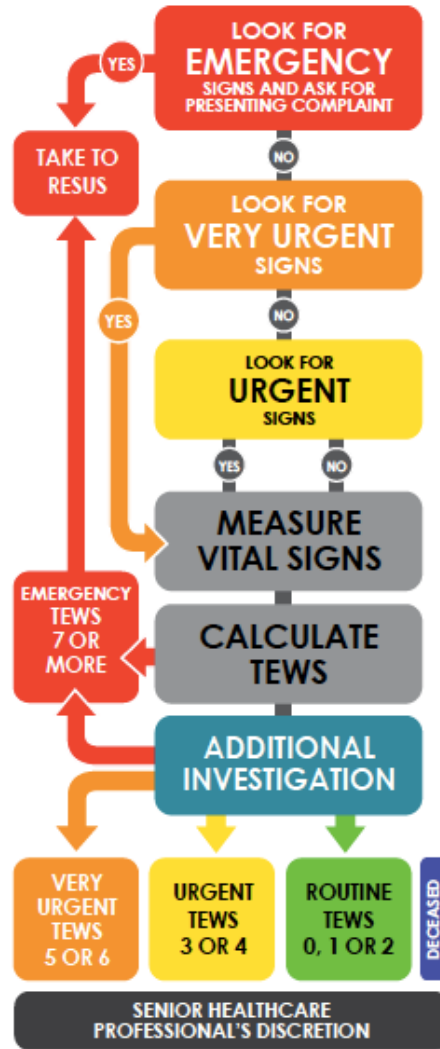
Препораки - COVID 19

Поволности:

- Болните пациенти брзо се препознаваат и се приоритизираат.
- Кај SARS-CoV-2, одредени постапки кои аеросолизираат секрети (како што е интубацијата) претставуваат зголемен ризик за здравствените работници. Може да биде потребна дополнителна опрема.
- Препознавањето на пациентите со висок ризик и информирањето на тимот обезбедува време за координирање на безбедно лекување.

Тријажни системи

Пример:
јужноафриканска
скала за тријажа

Тријажа

Знаци

EMERGENCY
Obstructed airway – not breathing
Seizures - current
Burn – facial /inhalation
Hypoglycaemia – glucose less than 3 mmol/L
Cardiac arrest

VERY URGENT		
High energy transfer (severe mechanism of injury)	Focal neurology – acute (stroke)	Burn – circumferential
Shortness of breath - acute	Aggression	Burn – chemical
Level of consciousness reduced / confused	Threatened limb	Poisoning / Overdose
Coughing blood	Eye injury	Diabetic – glucose over 11 and ketonuria
Chest pain	Dislocation of larger joint (not finger or toe)	Vomiting fresh blood
Stabbed neck	Fracture - compound (with a break in skin)	Pregnancy and abdominal trauma
Haemorrhage – uncontrolled (arterial bleed)	Burn over 20%	Pregnancy and abdominal pain
Seizure – post ictal	Burn – electrical	Severe Pain

URGENT
Haemorrhage - controlled
Dislocation of finger OR toe
Fracture – closed (no break in the skin)
Burn - other
Abdominal pain
Diabetic – glucose over 17 (no ketonuria)
Vomiting persistently
Pregnancy & trauma
Pregnancy & PV bleed
Moderate pain

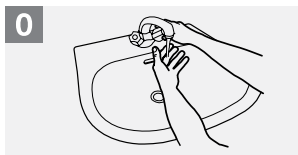
ADULT TEWS

Older than 12 years / taller than 150 cm tall

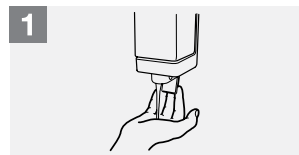
	3	2	1	0	1	2	3
Mobility				Walking	With Help	Stretcher/ Immobile	
RR		less than 9		9 - 14	15 - 20	21 - 29	more than 29
HR		less than 41	41 - 50	51 - 100	101 - 110	111 - 129	more than 129
SBP	Less than 71	71 - 80	81-100	101 -199		more than 199	
Temp		Cold OR Under 35°		35° - 38.4°		Hot OR Over 38.4°	
AVPU		Confused		Alert	Reacts to Voice	Reacts to Pain	Unres- ponsive
Trauma				No	Yes		

Техника за хигиена на раце

 Duration of the entire procedure: 40-60 seconds

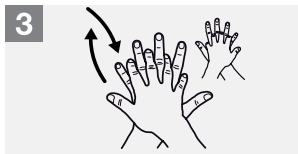
Wet hands with water;

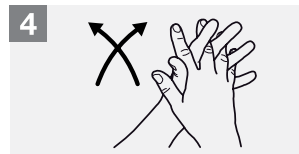
Apply enough soap to cover all hand surfaces;

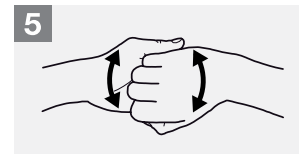
Rub hands palm to palm;

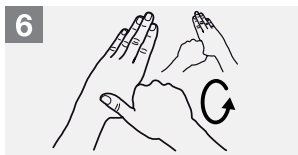
Right palm over left dorsum with interlaced fingers and vice versa;

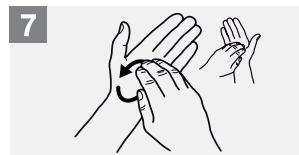
Palm to palm with fingers interlaced;

Backs of fingers to opposing palms with fingers interlocked;

Rotational rubbing of left thumb clasped in right palm and vice versa;

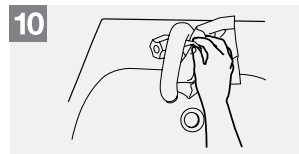
Rotational rubbing, backwards and forwards with clasped fingers in left palm and vice versa;

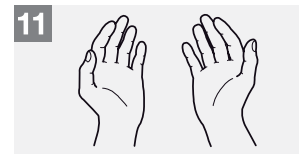
Rinse hands with water;

Dry hands thoroughly with a single use towel;

Use towel to turn off faucet;

Your hands are now safe.

АКТИВНОСТ

Во помали групи вежбајте
ставање и отстранување на
личната заштитна опрема.

Видео:

<https://www.youtube.com/watch?v=LnJcjbgsN74&t=8s>

Резиме – клучни точки

Скрининг, тријажа, хигиена на раце.

1. При влез во установата треба да има **знаци** кои ќе ги упатуваат пациентите да се оддалечат, да кашлаат на правилен начин, да спроведуваат хигиена на раце и по можност да користат маска како што е назначено.
2. Скрининг: **ИДЕНТИФИКУВАЊЕ, ИЗОЛИРАЊЕ, ИНФОРМИРАЊЕ**
3. **Тријажни системи:** овозможуваат експедитивна нега на болните пациенти и соодветни мерки на претпазливост за здравствените работници.
4. **Хигиена на раце.**
5. Ставање и отстранување на заштитна опрема со хигиена на раце.

Извори

1. 2019 Novel Coronavirus Toolkit; Available from: [https://www.massgeneral.org/assets/MGH/pdf/disaster-medicine/2019-Novel-Coronavirus-\(2019-nCoV\)-Toolkit-version-1.29.2020.pdf](https://www.massgeneral.org/assets/MGH/pdf/disaster-medicine/2019-Novel-Coronavirus-(2019-nCoV)-Toolkit-version-1.29.2020.pdf)
2. Novel coronavirus (COVID-19) situation; Available from: <https://experience.arcgis.com/experience/685d0ace521648f8a5beeeee1b9125cd>
3. The novel coronavirus (COVID-19): its epidemiology, risk factors; Available from: <https://openwho.org/courses/COVID-19-IPC-EN/items/5JusqgDuv43kkII5vEa0j>
4. Cheema B, Twomey M. The South African Triage Scale (SATS): Training Manual 2012. Available from: <https://emssa.org.za/wp-content/uploads/2011/04/SATS-Manual-A5-LR-spreads.pdf>
5. WHO | HOW TO PUT ON AND TAKE OFF Personal Protective Equipment (PPE). WHO; Available from: <https://www.who.int/csr/resources/publications/putontakeoffPPE/en/>
6. Infection Prevention and Control (IPC) for Novel Coronavirus (COVID-19). OpenWHO; Available from: <https://openwho.org/courses/COVID-19-IPC-EN>
7. COVID-19: Operational Planning Guidelines and COVID-19 Partners Platform to support country preparedness and response. OpenWHO; Available from: <https://openwho.org/courses/UNCT-COVID19-preparedness-and-response-EN>